

Til Kunnskapsdepartementet

Fra Østfold Senterparti

Høringsuttalelse

"Sett under ett - ny struktur i høyere utdanning" (NOU 2008: 3)

Østfold Senterparti legger målet om økt utdanningsnivå i Norge generelt og i Østfold spesielt til grunn ved vurderingen av virkemidler innen høyskole- og universitetssektoren. Grunlaget må være forskningsbasert undervisning med høy kvalitet, samt en tettere kobling mellom kunnskapsmiljøer og næringsliv. Høyere utdanning må være tilgjengelig for alle uavhengig av bosted og bakgrunn, og betydningen av sterke forskningsinstitusjoner for regional utvikling må vektlegges tyngre.

Med dette som utgangspunkt vil Østfold Sp avgi følgende høringsuttalelse til innstillingen:

1. Østfold Sp ser nødvendigheten av en strukturendring innen høyere utdanning for å oppnå større og mer robuste fagmiljøer. Dette forutsetter differensiering mellom institusjonenes rolle innen forskning, formidling/undervisning og anvendelse. Mer sentraliserte forskningsmiljøer må ikke være et hinder for desentralisert formidling og anvendelse av kunnskap. Strukturen må fortsatt bygge opp under målet om bred rekruttering til høyere utdanning på tvers av geografiske, sosiale og økonomiske skillelinjer. Det er viktig at politikerne kommer fram med en nasjonal strategi for høyere utdanning og forskning, noe som etterlyses i rapporten.
2. Østfold Sp støtter Stjernø-utvalgets forslag om en prosess- og differensieringsmodell. Både institusjonsinterne og samfunnsmessige mål kan ivaretas ved at institusjonene selv får foreslå hvilke institusjoner de skal slås sammen med, mens regjering og Storting fastsetter den endelige institusjonsstrukturen. Videre er det positivt at de nye institusjonene gis mulighet til å utvikle sin profil og sine prioriteringer i dialog med departementet. For Østfold Sp er det avgjørende at sentrale myndigheter i denne prosessen vektlegger den desentraliserte strukturen innen høyere utdanning. Dette er viktig for regional utvikling og for å møte det kompetansebehov kommuner, fylkeskommuner og næringsliv vil stå overfor i framtida.
3. Østfold Sp ser det som naturlig og ønskelig at en eventuell strukturendring innen høyere utdanning i vårt område bygger videre på etablerte samarbeidsrelasjoner, blant annet mellom Høgskolene i Østfold, Vestfold og Buskerud og Universitetet for Miljø og Biovitenskap (UMB). Endringer som initieres nedenfra vil i de fleste tilfeller gi bedre resultat både under prosess og etter at vedtak om endringer er fattet. Likevel må det, som rapporten sier, være et krav at endringer også følges av de nødvendige midler til omstilling, organisasjonsutvikling og ledelsesutvikling.

4. Østfold Sp vil fremheve behovet for en gjennomgang av finansieringssystemet. Dagens resultatorienterte finansieringsmodell ser etter vår mening ut til å belønne kvantitet fremfor kvalitet, og det kan være en fare for at ressurskrevende studenter blir nedprioritert. Med en større grunnfinansiering basert på avtaler mellom institusjonene og Kunnskapsdepartementet av mer langsiktig varighet, kombinert med strategiske bevilgninger vil institusjonene ha større mulighet til å nå de utdanningspolitiske og samfunnsmessige målene som er definert. Vi er enig med Stjernø-utvalget i at dagens historisk baserte basisbevilgning må gjøres mer gjennomslukt og vise kostnadsbærere så langt det er mulig.
5. Østfold Sp vil fremheve viktigheten av større sammenheng gjennom hele utdanningsløpet og en tydeligere kobling mellom utdanning, forskning og næringsliv, blant annet gjennom forpliktende avtaler og hospitering. Forskningskompetanse er viktig for å fremme kunnskapsbasert utvikling. Utvalgets forslag om forskerskoler er viktig for å øke kvaliteten i kunnskapsproduksjonen, og de sentrale institusjonene kan bidra til regional utvikling ved at de forpliktes til formidling av forskningsresultater ut til de regionale institusjonene.
6. Østfold Sp mener høyere utdanning og forsknings betydning for regional utvikling må synliggjøres i enda større grad. I forlengelsen av dette bør det regionale folkevalgte nivået få en tydeligere definert rolle i beslutninger om strategiske valg innen institusjonene.

Mysen, 22.april 2008